

Namn att minnas

Staffan Burenstam Linder

När Benjamin Disraeli (tory) jungfrutalade i det engelska underhuset blev han utbuad och yttrade därvid följande profetiska ord: "Jag sätter mig nu, men den dag kommer då ni skall lyssna på mig."

När Staffan Burenstam Linder (m) — utan att hårddra jämförelsen — jungfrutalade i den svenska riksdagens andra kammare behövde han inte tillgripa någon liknande profetia. Man lyssnade på honom omedelbart och med en uppmärksamhet, som i bästa fall endast tillkommer äldre och mera erfarna talare.

Detta var något av en sensation. I Sverige, till skillnad från i England, brukar jungfrutal inte ägnas något nämnvärt intresse. Att ett jungfrutal i Sveriges riksdag föranleder tidningsrubriker har väl knappast hänt sedan Ture Nerman år 1931 höll sitt jungfrutal i första kammaren på hexameter. Men medan Nermans anförande var en litterär kuriositet, var Burenstam Linders en politisk tilldragelse. Det gav också upphov inte som Nermans till rubriker på marginalsidorna utan på förstasidorna plus kommentarer på ledarsidorna i praktiskt taget hela landets press, varjämte debutanten intervjuades i TV och någon dag senare porträtterades i alla huvudstadstidningar. Moderata samlingspartiets informationschef lär ha dragit en suck av lättnad: "Äntligen något positivt!"

*

Professor Bertil Ohlin yttrade i riksdagen: "Det är ett privilegium som en äldre riksdagsledamot har att lyckönska en ny ledamot till hans jungfrutal. Jag tycker att det här var ett av de tyngst vägande jungfrutal vi haft på lång tid." Uttalandet kan ha något samband med att Burenstam Linder varit Ohlins lärjunge på Handelshögskolan, men även om så vore är det ingen förklaring till kammarens och massmedias reaktion. Den berodde helt enkelt på att jungfrutalet var en sällsynt väl genomtänkt, väl förberedd,

väl dokumenterad och väl framförd vidräkning med regeringens handläggning av den famösa Durox-affären. Burenstam Linder visade med kalla fakta och siffror att affären skötts dels mer odemokratiskt och dels mer oekonomiskt än vad någon egentligen anat — trots att man redan tyckt sig ha anat det värsta och fått belägg för sina onda aningar. Hans utredning gav vid handen att Durox i själva verket kostat skattebetalarna minst 20 miljoner mer än vad regeringen medgivit.

Detta var uppseendeväckande nog. Men nästan lika uppseendeväckande var att angreppet, som inte bara riktades mot regeringen i allmänhet utan — djärvt nog för en debutant, menade man — mot ekonomiministern personligen, knappast bemöttes. Krister Wickman, ansedd som regeringens piggaste pojke vid sidan av Olof Palme, blev i det närmaste mållös. I varje fall var han ur stånd att i kammaren förneka riktigheten av Burenstam Linders uppgifter, vilket väl var jungfrutalarens största triumf. Saken har haft ett efterspel. Sedan han en vecka slickat sina sår — och konsulterat sin expertis — återkom Wickman till ämnet. Inte i riksdagen, men väl i massmedia lät han förstå att han med stöd av en revisionsbyrås beräkningar kunde tillbakavisa Burenstam Linders kritik. Den unge nationalekonomen blev emellertid inte svaret skyldig. I en promemoria på 6 punkter vederlade han nästa dag Wickmans framställning och förklarade sig beredd att när som helst i en offentlig debatt med Wickman försvara sina teser. Wickman har dock inte begagnat sig av detta anbud, varför man väl enligt alla kända regler för tvekamp åtminstone tillsvidare får betrakta Burenstam Linder som herre på valplatsen.

Burenstam Linders framgång i denna över hela landet uppmärksammade duell har givit anledning till de vildaste spekulationer. "Ännu en farlig man för Yngve Holmberg!"

utropade Aftonbladet (s) förtjust. "Det talas redan om att en ny partiledare är på väg." Och Expressen (fp) anmärkte att Burenstam Linder är Yngve Holmbergs personlige suppleant i riksbanksfullmäktige med tillägget: "Det skulle inte förvåna om han kom att nämnas som tänkbar ersättare också i rent partipolitiska sammanhang..." Till detta har Burenstam Linder svarat att partiet redan har två utmärkta ledare. Men han sticker inte under stol med att han siktar på en politisk karriär. Han finner politiken vara en spännande sysselsättning, som fånglar honom till den grad att han från nästa läsår skall söka tjänstledigt från docenturen vid Handelshögskolan. Han säger sig ha varit politiskt intresserad sedan barndomen.

*

Den tillbragte han dels i Dalarna — han är född 1931 — dels på Gotland och dels i Sörmland, där han tog studenten i Nykö-

ping. Hans far, som hette blott och bart Linder var jägmästare, namnet Burenstam har han övertagit av sin adeliga moder. Tidningen Arbetet (s) har uppmanat honom att i rubriksättarnas intresse anta släktnamnet Burinder, men därav har i varje fall hittills ingenting blivit. Han gick som sagt på Handels och var elev till bl. a. Ohlin, innan han år 1961 blev docent i nationalekonomi på en avhandling om handeln mellan i- och u-länderna. Han har varit *visiting professor* i USA och under tio års tid rådgivare åt Enskilda Banken. Samtidigt har han uppehållit lärartjänst på Handels och ägnat sig åt en livlig skriftställarverksamhet både i dagspressen, i tidskrifter och i bokform. Han har skrivit en rad arbeten som handlar om allt möjligt från stagnation till dess motsats jäkt, ett ämne som han belyst i sin senaste bok "Den rastlösa välfärdsmänniskan", nyligen utkommen. Den anses karaktäristisk för hans författarskap så till vida

som den mera utmärker sig för rikedom på idéer och uppslag och elegant framställning än djuplodande analys.

Burenstam Linders lärjungar har ibland tyckt att han alltför mycket präglats av intelligensaristokratisk arrogans, men det är uppenbarligen ett intryck som går över vid närmare bekantskap, då han framstår som på en gång en smula blyg och mycket charmerande. Han bor i en villa på Djursholm — "anses asocialt men är väl inte värre än att ha våning och sommarstuga, eller hur?" — är gift, har två barn, åker skidor och spelar golf, 16 i handicap. Han tillhör sedan länge Djursholms stadsfullmäktige och sitter i drätselkammaren. År 1966 skrev han högerens ekonomiska valprogram och har

sedan dess varit flitigt i elden som mötes- talare och debattör på estrader, torg och gator, vilket bidragit till att avslipa hans akademiska maner. Sedan årsskiftet tillhör han de moderatas andrakamargrupp.

Nu står han otvivelaktigt inför ett vägskäl. Vetenskap eller politik? Det tycks luta åt politiken och väl vore det för moderata samlingspartiet, som gunås inte har något överflöd av finslipade intellektuella i sin riksdagsgrupp, och för borgerligheten i dess helhet. Dagens Nyheter (fp) har karakteriserat Burenstam Linder som "något så obekvämt och ovanligt som en modern konservativ". Det är just vad vårt politiska liv behöver.

G. U.